

KULTURNÍ KALENDÁŘ

města

HRANIC

Říjen 1961

Vydává Osvětová beseda v Hranicích — Cena 20 hal.

KULTURNÍ KALENDÁŘ NA ŘÍJEN

1. ne Beskydské divadlo. Ho-čing-či: Dívka s bílými vlasy. Sokolovna 20 hod.
5. čt. Večer v ZK Sigma.
7. so Kaleidoskop pestrých melodií. Večer s tancem v ZK HCV.
7. so Slosování věčné loterie: Festivalu mládeže — s tanečním večerem. Sokolovna 20 hod.
8. ne Beskydské divadlo. Lortzing: Car a tesař. Opera. Sokolovna 20 hod. Den armády, náměstí 10 hod.
12. čt I. abonentní koncert Moravské filharmonie: Svytlahov Šorm — housle, Karel Maxián — klavír. Hudební škola 20 hod.
14. so Kaleidoskop pestrých melodií. Večer s tancem v ZK HCV.
18. st O slunné Arménii. Slovem doprovází Ludmila Motalová. Ukázky arménské hudby. Osvětová beseda 19,30 hod.
19. čt Večer v ZK Sigma.
21. so Kaleidoskop pestrých melodií. Večer s tancem v ZK HCV.
22. ne Beskydské divadlo. Shakespeare: Večer třikrátlový. Sokolovna 20 hod.
28. so Kaleidoskop pestrých melodií. Večer s tancem v ZK HCV.
Max Švabinský — grafik. Výstava v gotickém sále radnice.

KULTURNÍ PROGRAM ČS. STÁTNÍCH LÁZNÍCH TEPLICE NAD BEČVOU

1. ne Orchester ZK Sigma, řídí s. Klivar. L. d. Bečva.
3. út Klavírní koncert B. Tomana. L. d. Sokolovo.
4. st Náladová hudba ZK Sigma. L. d. Bečva.
5. čt Houslový koncert mistra Stráže a Sadílka. L. d. Sokolovo.
7. so Lovácký kroužek lázní Teplice. L. d. Bečva.
8. ne Orchester ZK Sigma, řídí s. Klivar. L. d. Bečva.
11. st Smyčcový orchestr ZK Sigma, zpívá s. Šabacká. L. d. Bečva.
13. pá Koncert Spytihněva Šorma a Karla Maxiána. L. d. Sokolovo.
15. ne Orchester ZK Sigma, řídí s. Klivar. L. d. Bečva.
18. st Náladová hudba ZK Sigma. L. d. Bečva.
22. ne Orchester ZK Sigma, řídí s. Klivar. L. d. Bečva.
25. st Smyčcový orchestr ZK Sigma, řídí s. Klivar.
29. ne Orchester ZK Sigma, řídí s. Klivar.
31. út Houslový koncert s. Melkuse. L. d. Sokolovo.

PROGRAM HRANICKÝCH KIN

KINO SVĚT

- 1.— 3. Pouta. ČSSR. Mládeži nepřístupno.
- 4.— 5. Zkáza Titanicu. Anglie. Mládeži nepřístupno.
- 6.—12. Noční host. ČSSR. Širokoúhlý film. Mládeži od 10 let přístupno.
- 13.—16. Silvestrovský punč. NDR. Mládeži od 10 let přístupno.
- 17.—19. Hrbáč. Francie. Širokoúhlý film. Mládeži nepřístupno.

- 20.—23. Taková byla má cesta. SSSR. Širokoúhlý film. Mládeži přístupno.
- 24.—26. Muži a hory. Francie. Mládeži přístupno.
- 27.—30. Cech panen kutnohorských. ČSSR. Mládeži nepřístupno.
31. Kdo se směje naposled. NDR. Mládeži od 10 let přístupno.

Začátek představení denně v 19,30 hod., v úterý a v neděli v 17 a v 19,30 hod.

KINO OKO

- 1.— 2. Prostý příběh. SSSR. Mládeži nepřístupno.
 - 3.— 5. Velká iluze. Francie. Mládeži od 10 let přístupno.
 - 6.— 9. Nájemník. Španělsko. Mládeži od 10 let přístupno.
 - 10.—12. Zkušební lhůta. SSSR. Mládeži od 10 let přístupno.
 - 13.—16. Kde řeky mají slunce. ČSSR. Mládeži od 10 let přístupno.
 - 17.—19. Sonaty. Španělsko. Mládeži nepřístupno.
 - 20.—23. Liják. Maďarsko. Mládeži nepřístupno.
 - 24.—26. Pohled do očí. ČSSR. Mládeži od 10 let přístupno.
 - 27.—30. Na prahu bouře. SSSR. Mládeži od 10 let přístupno.
 31. Obchodník s deštěm. USA. Mládeži nepřístupno.
- Začátek představení denně v 19,30 hod., ve středu a v neděli v 17 a v 19,30 hod.

Představení pro mládež

7. Dvanáct měsíčků. ČSSR.
 14. Ve světě kolejí. ČSSR.
 21. Pětka útočí. Čína.
 29. Orel se nevzdává. Polsko.
- Začátek představení v 15 hod. Kino Čas každou neděli od 9 do 11,30 hod. nepřetržitě.

FILMY

POUTA

Český film Karla Kachyni: Pouta — je psychologickým příběhem ze života venkovského zvěrolékaře. Jeho hrdina — vynikající odborník ve svém povolání — v mládí podlehl svodu bohatství. Oženil se s bohatou dcerou maloměstského sklářského podnikatele a tím nejenže zradil svou první a jedinou opravdovou lásku, ale sám se svázal pouty maloměstského smýšlení a citění. Více jak deset let marně hledal ve svém životě štěstí. Teprve nové setkání s jeho první láskou jej posílilo k tomu, aby přetrhal svá pouta a vrátil se ke své práci a k životu na vsi, z níž vyšel a které nyní může dát všechny své schopnosti.

NÁJEMNÍK

Španělský umělecký film režiséra José A. Nieves Condeho — je satirou na bytové poměry ve Španělsku i na společenské postavení pracujícího člověka. — Mladí manželé žijí se svými dětmi ve skromném madridském domě. Evaristo je ošetřovatelem nemocných; často má velké starosti, jak se svým malým příjmem užíjí početnou rodinu. Jednoho dne se dozví, že nový majitel chce dát dům zbourat. Evaristo dostane výpověď, ale nový byt nemůže sehnat. Podniká se svou ženou nejrůznější kroky, aby se z této situace rychle dostal. Dělníci bourající dům mají pro jeho potíže porozumění. Souhlasí s tím, aby se zatím přestěhoval do prvního patra. Po nejrůznějších tragikomických situacích se Evaristo rozhodne přivydělat si peníze. Vystoupí v býčí aréně. Je božkem poraněn a tu pochopí, že takto si potřebné peníze nevydělá. Týdny plynou a jednoho dne začínají dělníci bourat i patro, ve kterém Evaristo bydlí. Příběh končí tragicky. Vystěhují se na ulici, kde rozestaví nábytek a obklopí tento „byt“ řadou zástěn. — Je to satira trpká, končí bezvýchodně. Chudák žijící v dnešním Španělsku je odsouzen žít na ulici, zatímco luxusní domy jsou prázdné.

NOČNÍ HOST

Český černobílý širokouhlý film režiséra Otakara Vávry: Noční host — je adaptací stejnojmenné divadelní hry Ludvíka Aškenazyho. Můžeme jej bez váhání označit za Vávruv nejlepší film posledních let. Jeho síla není ve vlastním příběhu, který je až nefilmově jednoduchý, nýbrž v psychologii jednajících osob a ovšem především v silné politické náplni díla. Nejde v něm totiž o nic menšího než o konfrontaci dvou světů: světa míru a světa války. Děj lze vyprávět třemi větami: do vesnického hostince přijede západoněmecký podnikatel na obchodní cestě po Československu. Svou zpupností a nacismem páchnoucími žvasty vyprovokuje hostinského, který před patnácti lety vyšel z nacistického koncentráku s pocuchanými nervy, k tomu, že po něm střílí. Pachatel je přirozeně zatčen, ale všem zúčastněným je zcela zřejmé, kde je skutečná vina a na čí straně je morální právo.

SONÁTY

Mexicko-španělský barevný film vynikajícího režiséra Juana Antonia Bardena: Sonaty — je volnou adaptací dvou částí stejnojmenného literárního díla významného španělského spisovatele Velle-Inclána. Vypráví dva milostné příběhy legendárního španělského šlechtice markýze Bradamína (katolika a člověka ošklivého a sentimentálního). První z nich se odehrává ve Španělsku na podzim roku 1824, druhý o sedm let později v Mexiku. Vedle milostného motivu, který oběma volně spojeným povídkám dominuje, nacházíme v nich významný motiv politický: revoluci proti stávajícímu despotickému řádu a boj lidu za sociální a politická práva. Bradamínovo stanovisko k tomuto boji je dlouho ne snad negativní, ale lhostejné. Výstřední bouřlivák, starající se jen a jen o sebe a svá milostná dobrodružství, nechápe spravedlnost revoluce. Teprve hrdinná smrt jeho přítele, plukovníka povstalecké armády Casarese jej přiměje změnit

tento názor a dát všechny své síly a schopnosti do služeb lidu.

LIJÁK

Maďarský film z venkovského prostředí. Jeho obsahem je milostný příběh ženy bývalého statkáře, která byla pro svého muže především služkou, i když byla považována za statkářku a paní bohatého domu. Její životní cestu zkrátil předseda zemědělského družstva, který jako odborník postavil družstvo na nohy a kterého si všichni pro jeho práci vážili. Žena dokázala přes nesouhlas mnohých vesničanů vyřešit své osobní problémy, dávajíc i po dvanáctiletém manželství přednost probuzené lásce před „zajištěným“, ale prázdným životem po boku nemilovaného muže. Vesnické prostředí charakterizují ve filmu nejen hlavní dějoví účastníci, ale i řada výrazných postavíček včerejších rolníků a bezzemků, dnešních družstevníků.

OBCHODNÍK S DEŠTĚM

Americký film natočený podle známé divadelní hry N. Richarda Nashe: „Obchodník s deštěm.“ Podvodník Starbuck, který prodává déšť prostým americkým farmářům, je také snilek, který pomůže najít sebevědomí Líze Curryové, mající pak dosti síly a energie vyrovnat se se všednímu starostmi a dokázat snít a vidět krásu tam, kde ji jiní nevidí. Divadelní hra a také filmová adaptace je komedií lyrickou a poetickou. Je naplněna nadějí — nadějí, která se splní. Ne zásluhou nadpřirozených sil, ale proto, že naděje prostých dobrých lidí, žijících v ovzduší porozumění a lásky, se musí splnit. V tom je optimismus Nashovy komedie, kterou se podařilo dobře přenést na filmové plátno hlavně díky vynikajícím hereckým výkonům Katheriny Hepburnové a Burta Lancastera.

DĚJINY HRANICKA JAK JE POZNÁVÁME Z ARCHEOLOGICKÝCH NÁLEZŮ

Důkazy o životě lidí v nejbližším okolí Hranic nacházíme od starší doby kamenné — paleolitu. Z doby tak

dávné není ovšem žádných písemných zpráv, můžeme se o nich poučit jen z archeologických nálezů.

Paleolit (starší doba kamenná) je nejdelším úsekem v dějinách lidstva. Trval asi 600.000 let. Ze staršího paleolitu nemáme zatím v okolí Hranic dokladu o osídlení. Je však známo, že pravěcí lovci procházeli Moravskou branou na svém postupu za zvěř. Dokazují to nálezy v blízkosti Moravské brány. Mezi nejstarší československé sídliště patří tábořiště lovců mamutů v jeskyni Šipce u Štramberka, které objevil profesor K. Maška koncem minulého století. Lovci mamutů sídlili dlouho na místě dnešní cihelny v Předmostí u Přerova. Tam začal konat průzkum ve dvacátých letech našeho století K. Absolon. Snad ještě budou nalezeny stopy života těchto dávných lovců i v našem nejbližším okolí.

V roce 1956 byly uveřejněny J. Skutilem nálezy od Němetic u Kelče. Našly se tam nástroje vyrobené z jaspisu, které patří do sklonku staršího paleolitu.

Přímo u Hranic je stanice z mladšího paleolitu. Byla objevena v roce 1946. Naleziště prostudoval a stále vede v patrnosti dr. B. Klíma z Archeologického ústavu v Brně. Vydal o výsledcích svého zkoumání studii v Časopise Moravského muzea v Brně v roce 1951. V roce 1961 uvádí dr. Klíma hranickou stanici v prvním čísle Archeologických rozhledů mezi stanicemi, které zařazuje do sklonku mladšího paleolitu a gravettienu.

Kamenné nástroje, které se nalézají pod Velkou Kobylankou vyráběli dávní lovci, kteří tu měli výšinné tábořiště na místech, odkud je krásný rozhled do Moravské brány i na Beskydy. Stanice u Hranic je přibližně ze stejné doby jako světoznámé sídliště lovců u Dolních Věstonic, tj. asi z doby před 25.000 lety. Nálezy pocházejí vesměs z povrchového sběru. Materiálem, z něhož jsou nástroje vyráběny, byl většinou pazourek, dále rohovec s chalcedonem, křemena vzácně i radiolarit. Bylo zjištěno i několik nástrojů z menilitové břidlice, které se nacházejí ve značném množství na vysoké terase Bečvy

blízko Špiček. Na povrchu nástrojů je lehký povlak, je muž se říká patina. Patina je dokladem paleolitického stáří nástrojů. Je většinou šedomodrá, nebo modravě a bíle kropenatá. Tvarově je zastoupeno hodně čepelovitých nástrojů, nejpočetnější jsou vrtáčky a rydla, méně je škrabadel a drásadel. Četné a zvláště zajímavé jsou drobné trojúhelníčky na obou kratších stranách retušované. Tyto drobné trojúhelníčky představují podle názoru dr. Klímy pravděpodobně zoubky, z nichž se sestavovaly harpunovité hroty. Skutečných pazourkovitých hrotů je málo. Snad byly už v té době většinou vyráběny hroty kostěné a ty se ve zdejším složení půdy nezachovaly, stejně jako kosti zvíře, případně kosti lidské, aspoň pokud je dnes známo. Kromě hotových nástrojů se našly také otloukače a odštěpovače, jimiž se pracovalo, dále zlomky, úštěpky, šupinky, třísky a přelomené tvary. To všechno svědčí o tom, že se nástroje vyráběly přímo na hranické stanici. Zatím je zakresleno kolem tisíce nástrojů, které sebrali jednak členové Archeologického ústavu v Brně, jednak obyvatelé Hranic, kteří mají zájem o naše nejstarší dějiny. Něco nálezů je v hranickém muzeu. Obracíme se s prosbou na všechny, kteří nějaké pazourky mají, aby nám je přinesli k posouzení a zakreslení, protože mezi jejich nálezy mohou být vzácné tvary, které jsou důležité pro přesné určení doby, v níž stanice existovala.

Jak dlouho měli pravěcí lovci své sídliště pod Velkou Kobylankou, kolikrát se sem vraceli, kdy odešli úplně — to všechno se zatím nedá říci, pokud nebude proveden řádný průzkum celého místa.

Kolem Malé Kobylanky se nacházejí nástroje poněkud jiného rázu, než jsou nálezy od Velké Kobylanky. Je zde více škrabadel a drásadel, zato není zatím vůbec drobných nástrojů, tak příznačných pro naše první naleziště. Bude zajímavé zjistit, jedná-li se o sídliště přibližně současná, nebo časově dosti rozdílná. Odpověď dá zase jen

důkladný průzkum. V muzeu máme od Malé Kobylanky sbírku pana K. Křístka z Pasek u Kostelíčka.

Zajímavý, ale ojedinělý je nález z místa hodně vzdáleného od Velké Kobylanky, patřící však stejné době. Při stavbě nové školy stavebních hmot našel jeden z dělníků soudruh Králíček v hloubce asi 75 cm krásný čepelovitý nástroj 10 cm dlouhý, modravě patinovaný s pěkně vypracovaným vrubem. Z jednoho předmětu není ovšem možno dojít k žádnému závěru. Může to být náhodně ztracený nástroj (při lovu), také se však mohli dostat na místo nálezu posunem půdy z některého blízkého místa, kde snad bylo po nějakou dobu tábořiště. Snad se najde odpověď na tuto otázku při plánované výstavbě Struhlovského.

Víc dokladů osídlení v paleolitu zatím na Hranicku není známo.

Pokračování

-
- Vaše vyčištěné svrsky čekají na odebrání.
 - Nenechávejte je u nás až do doby, kdy je budete potřebovat.
 - Ušetříte si náklady za skladné.

**KOMUNÁLNÍ SLUŽBY MĚSTA
HRANIC**

17

T 07 13518 MTZ 11 61 Pe 5660